

Buitenland 7

1. De koers van de yen (per 10.000) in dollars is op 1 juli 75. Op 1 november van hetzelfde jaar is de koers 90. Bereken de procentuele verandering van de koers van de dollar in yens tussen deze twee data.

1 juli

10.000 yen = 75 dollar

1 dollar = 133,33 yen

1 november

10.000 yen = 90 dollar

1 dollar = 111,11 yen

Procentuele verandering koers dollar:

$$\frac{111,11 - 133,33}{133,33} \times 100\% = -16,7\%$$

2. De Japanse monetaire autoriteiten proberen de koers van de yen te dempen. Wat moeten de monetaire autoriteiten dan doen gegeven de ontwikkeling van de yen in de vorige vraag?

De monetaire autoriteiten zullen dan dollars moeten opkopen. De voorraad dollars van de centrale bank zullen hierdoor toenemen.

3. De G-8 heeft onlangs een oproep gedaan aan de monetaire autoriteiten om te zorgen voor meer wisselkoersflexibiliteit tussen de yen en de dollar. Leg uit hoe dit zal kunnen leiden tot een juist verdere stijging van de yen.

Als de monetaire autoriteiten gehoor geven aan deze oproep zullen ze koersschommelingen niet meer dempen. Aangezien de yen al aan het stijgen was zal deze stijging nog sterker worden.

4. Door de recessie in de VS is er sprake van toenemende werkloosheid in de VS. Leg uit hoe deze toenemende werkloosheid in de VS kan leiden tot toenemende werkloosheid in de EU.

Door de toenemende werkloosheid in de VS daalt het beschikbare inkomen in de VS. Dit betekent dat de bestedingen in de VS afnemen en daarmee de importen. Als de VS minder importeert betekent dat dat de EU minder exporteert. Hierdoor daalt het BBP in de EU en dat zal werkloosheid tot gevolg hebben.

5. Verklaar de toenemende werkloosheid in de VS uit de ontwikkeling op de Amerikaanse aandelenmarkt tijdens de crisis.

Tijdens de crisis daalden de aandelenkoersen in de VS aanzienlijk. Het gevolg hiervan was dat veel mensen hun aandelenvermogen zagen dalen. Als mensen over minder vermogen beschikken gaan ze minder consumeren. Dit betekent dat de bestedingen in de VS afnemen en daardoor steeg de werkloosheid.

6. Waarom gaan mensen minder uitgeven als hun vermogen daalt?

Hiervoor zijn verschillende oorzaken aan te wijzen. De belangrijkste oorzaak is dat ze dit vermogen nog wel eens gebruiken om aankopen mee te verrichten. Maar het is ook zo dat wanneer iemands vermogen daalt hij zich minder welvarend voelt en daarom minder gaat besteden.

7. Tijdens de crisis daalde de bezettingsgraad in de VS. Geef hiervoor een verklaring.

Omdat tijdens de crisis de bestedingen terugliepen werd er in de VS minder geproduceerd. De productiecapaciteit veranderde op korte termijn echter niet. Het gevolg was dat een deel van de capaciteit onbenut bleef.

(bezettingsgraad = het deel van de productiecapaciteit dat gebruikt wordt om te produceren.)

8. Hoe kan door een dalende bezettingsgraad de productie, zonder ingrijpen van de overheid, weer toenemen?

Als de bezettingsgraad laag is zijn er productiefactoren die niet worden gebruikt. De concurrentie zal ervoor zorgen dat de prijs van die productiefactoren daalt. Produceren wordt dan dus goedkoper en daardoor zal de verkoopprijs van de producten dalen. Als de prijzen van goederen dalen verbetert de concurrentiepositie en zal de export stijgen. Een stijgende export betekent dat het BBP stijgt.

9. Om de crisis het hoofd te bieden verlaagde de centrale bank van de VS de rente. Leg uit waarom de centrale bank dit deed.

Bij een lage rente gaan mensen meer lenen en met dat geleende geld gaan ze dingen kopen. Als mensen meer gaan kopen stijgt het BBP.

10. De centrale bank van Europa volgde deze rentedaling. Waarom verlaagt de Europese centrale bank de rente als de centrale bank van de VS dat doet?

Als de ECB de rente niet ook verlaagt zal er een kapitaalstroom van de VS naar Europa ontstaan. Immers in Europa is de rente relatief hoger geworden. Door deze kapitaalstroom zal de koers van de euro stijgen. Immers er komt meer vraag naar euro's. Een hogere koers van de euro is nadelig voor de export.

11. Waarom zal de ECB de rentedaling niet volgen als de inflatie in Europa aan de hoge kant is.

Door een rentedaling zal men meer gaan besteden. Maar als er al sprake is van een hoge inflatie zal die inflatie nog hoger worden. Immers als de bestedingen stijgen wordt de bezettingsgraad hoger. De ECB heeft als taak prijsstabiliteit te bewerkstelligen. Hoge inflatie is dus iets wat zij niet wil.

12. Leg uit dat makkelijke kredietverlening door banken kan leiden tot een tekort op de lopende rekening van de betalingsbalans van dat land.

Als banken makkelijk krediet verlenen zullen de bestedingen in dat land toenemen. Hogere bestedingen zullen leiden tot hogere importen hetgeen een verslechtering van de lopende rekening van de betalingsbalans betekent.

13. Leg uit dat een land met aanhoudende tekorten op de lopende rekening van de betalingsbalans te maken kan krijgen met inflatie.

Een land dat aanhoudende tekorten op de betalingsbalans heeft zal te maken krijgen met een depreciërende valuta. Maar een depreciërende valuta betekent dat de importen duurder worden. Dit betekent dat grondstoffen duurder worden hetgeen kosteninflatie veroorzaakt.

14. macro-economische kerngegevens

miljarden euro's

particuliere besparingen 487

particuliere consumptie 9.710

particuliere investeringen 674

overheidstekort 218

nationaal inkomen 12.189

Bereken het saldo van de lopende rekening in procenten van het nationaal inkomen.

Het saldo van de lopende rekening van de betalingsbalans is $(E - M)$. Er geldt;

$$(S - I) + (B - O) = (E - M)$$

$$(S - I) = 487 - 674 = -187$$

$$(B - O) = -218$$

$$\text{Dus: } (E - M) = -187 - 218 = -405$$

Er is dus een tekort op de lopende rekening van de betalingsbalans van 405 mld.

In procenten van het nationaal inkomen is dat:

$$\frac{405}{12.189} \times 100\% = 3,32\%$$

15. In Nederland hebben boekwinkels het zwaar te verduren. Internet winkels als Bol.com en Amazon hebben de wind van voren. Leg uit dat dit te maken heeft met een daling van de transactiekosten.

Onder transactiekosten verstaan we alle kosten die te maken hebben met het tot stand komen van een transactie en de kosten gemoeid met de controle daarop. Voor het kopen van een boek zijn deze kosten aanzienlijk gedaald. Amazon en Bol.com hebben de zoekkosten verwaarloosbaar klein gemaakt. Via hun website heb je te allen tijde toegang tot hun zeer uitgebreide catalogus. Ook de naleving van het contract is zonder problemen. Zowel Amazon als Bol.com hebben een prima reputatie opgebouwd.

16. De EU heeft altijd een gemeenschappelijk landbouwbeleid gevoerd. Een van de pijlers van dit beleid is de instelling van een minimumprijs op landbouwproducten. Leg uit dat hierdoor een aanbodoverschot van landbouwproducten ontstaat.

Een minimumprijs betekent een prijs hoger dan de evenwichtsprijs. Het gevolg hiervan is dat de aangeboden hoeveelheid de gevraagde hoeveelheid overtreft. De overheid zal, als ze de minimumprijs wil handhaven, het aanbodoverschot moeten opkopen.

17. Daarnaast worden er invoerrechten geheven op landbouwproducten uit niet-lidstaten. Waarom werkt dit welvaartsverlagend?

Als er invoerrechten geheven worden op landbouwproducten uit niet-lidstaten krijgen producten die wellicht beter en goedkoper zijn geen kans om te concurreren met de eigen producten. De consument betaalt dan een te hoge prijs.

18. Voorts worden er exportsubsidies gegeven op landbouwproducten zodat deze producten verkocht kunnen worden op de wereldmarkt. Waarom is dat een slecht idee?

Producten die elders goedkoper gemaakt kunnen worden, worden nu toch gemaakt. Dit betekent dat de ruil op zichzelf verliesgevend is maar alleen omdat er subsidie gegeven wordt. Uitgevoerd wordt. Dan had je beter de subsidie kunnen geven zonder dat de landbouwproducten worden verkocht. Je had dan geen deadweight loss gehad.

19. In het kader van de WTO afspraken zal dit landbouwbeleid worden afgeschaft. Leg uit dat hierdoor wellicht de prijs van nieuwbouwwoningen zou kunnen dalen.

Als het landbouwbeleid wordt afgeschaft zullen veel boerenbedrijven het hoofd niet meer boven water kunnen houden. Deze bedrijven zullen dus stoppen en de grond die daarmee vrij komt kan gebruikt worden voor woningbouw. Door het grotere aanbod van bouwgrond zal de grondprijs dalen.

20. Boerenbedrijven brengen zowel negatieve als positieve externe effecten met zich mee. Geef van beide een voorbeeld.

Een negatief extern effect van een boerenbedrijf is de uitstoot van broeikasgassen. Een positief extern effect is de verfraaiing van het landschap. Negatieve externe effecten verlagen de welvaart in ruime zin, positieve externe effecten verhogen het.